

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRỊNH BÍCH TOÀN

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ
ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI
TẠI TỈNH BẮC NINH

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRỊNH BÍCH TOÀN

**GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ
ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI
TẠI TỈNH BẮC NINH**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TĂNG VĂN KHIÊN

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và hình ảnh trong luận văn hoàn toàn trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả

Trịnh Bích Toàn

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài “Giải pháp tăng cường quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh”, tôi đã nhận được hướng dẫn giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể; tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với Ban giám hiệu nhà trường, phòng quản lý sau đại học và thầy giáo hướng dẫn PGS.TS. Tăng Văn Khiên - người đã định hướng, chỉ bảo, dìu dắt tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu đề tài.

Tôi xin trân trọng cảm ơn đối với tất cả các thầy cô giáo Khoa Sau đại học cùng tất cả các thầy cô giáo trường Đại học kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập cũng như hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Cục Thống kê tỉnh Bắc Ninh, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Ban quản lý dự án các khu công nghiệp tỉnh Bắc Ninh, Cục Hải quan tỉnh Bắc Ninh và các doanh nghiệp đã cung cấp số liệu khách quan, tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Cuối cùng với lòng biết ơn sâu sắc nhất tôi xin dành cho gia đình, bạn bè đã giúp đỡ rất nhiều về vật chất và tinh thần để bản thân hoàn thành chương trình học tập cũng như đề tài nghiên cứu.

Tác giả

Trịnh Bích Toàn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT.....	vii
DANH MỤC BẢNG.....	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
4. Những đóng góp mới của đề tài.....	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ NHÀ	
NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP CÓ VỐN ĐẦU TƯ TRỰC	
TIẾP NƯỚC NGOÀI Ở ĐỊA BÀN CẤP TỈNH.....	4
1.1. Một số vấn đề lý luận về đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	4
1.1.1. Khái niệm, bản chất, đặc điểm và các hình thức cơ bản của đầu tư trực tiếp nước ngoài	4
1.1.2. Những tác động của đầu tư trực tiếp nước ngoài đối với nước nhận đầu tư.....	10
1.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài	18
1.2.1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên	18
1.2.2. Môi trường chính trị - kinh tế - xã hội	19
1.2.3. Luật pháp và cơ chế chính sách	19
1.2.4. Thủ tục hành chính.....	19
1.2.5. Cơ sở hạ tầng.....	20
1.2.6. Nguồn lực về con người.....	20

1.3. Quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài ở địa bàn cấp tỉnh	20
1.3.1. Khái niệm, đặc điểm, vai trò của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài ở địa bàn cấp tỉnh.....	20
1.3.2. Mục tiêu của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài.....	22
1.3.3. Nội dung quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài	23
1.4. Kinh nghiệm thu hút và quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài của một số nước trên thế giới và ở Việt Nam.....	28
1.4.1. Kinh nghiệm thu hút và quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài của một số nước trên thế giới	28
1.4.2. Kinh nghiệm thu hút và quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài ở Việt Nam.....	31
1.4.3. Những bài học kinh nghiệm rút ra từ thu hút và quản lý đầu tư trực tiếp trong và ngoài nước có thể vận dụng vào thực tiễn của Bắc Ninh	39
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	41
2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết.....	41
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	41
2.2.1. Phương pháp điều tra thu thập thông tin, số liệu	41
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	42
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	42
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu thu thập, phân tích đánh giá.....	43
2.3.1. Hệ thống chỉ tiêu mang tính định tính về thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	43
2.3.2. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu về cơ cấu, quy mô đầu tư trực tiếp nước ngoài	43
2.3.3. Chỉ tiêu nghiên cứu cơ cấu về hiệu quả đầu tư trực tiếp nước ngoài	43
Chương 3. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP CÓ VỐN ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI TẠI TỈNH BẮC NINH.....	44
3.1. Các yếu tố ảnh hưởng đến đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh	44
3.1.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên - kinh tế - xã hội tỉnh Bắc Ninh.....	44

3.1.2. Đánh giá thuận lợi khó khăn trong quá trình đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh	49
3.1.3. Các chính sách thu hút vốn FDI tỉnh Bắc Ninh đang thực hiện	52
3.2. Thực trạng quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh	56
3.2.1. Tình hình thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài của tỉnh Bắc Ninh	56
3.2.2. Hiệu quả sử dụng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh.....	64
3.2.3. Tổng hợp các ý kiến của các doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh	71
3.3. Kết quả quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI tại tỉnh Bắc Ninh	77
3.3.1. Về công tác quy hoạch	77
3.3.2. Về công tác thẩm tra, cấp Giấy chứng nhận đầu tư	77
3.3.3. Về hỗ trợ giải quyết các khó khăn, vướng mắc của Nhà đầu tư	78
3.3.4. Công tác theo dõi, kiểm tra, giám sát.....	79
3.4. Những thành công và hạn chế của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh.....	80
3.4.1. Những thành công của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh	80
3.4.2. Những hạn chế của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh.....	83
3.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế	85
Chương 4. GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP CÓ VỐN ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI TẠI TỈNH BẮC NINH.....	88
4.1. Những quan điểm, căn cứ, định hướng, mục tiêu thu hút, quản lý doanh nghiệp đầu tư trực tiếp nước ngoài trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh.....	88
4.1.1. Quan điểm chủ trương của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước về đầu tư trực tiếp nước ngoài	88

4.1.2. Quan điểm chủ trương của tỉnh Bắc Ninh về đầu tư trực tiếp nước ngoài	89
4.1.3. Những căn cứ chủ yếu tăng cường thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh	90
4.1.4. Những định hướng thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh	90
4.1.5. Mục tiêu thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài của tỉnh Bắc Ninh đến năm 2020	91
4.2. Những giải pháp tăng cường quản lý đầu tư trực tiếp nước ngoài trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh	93
4.2.1. Tạo môi trường thông thoáng để thu hút đầu tư	94
4.2.2. Tiếp tục cải cách thủ tục hành chính	94
4.2.3. Nâng cao hiệu quả quản lý Nhà nước, tăng cường giám sát các doanh nghiệp FDI đã được cấp phép và hoạt động.....	95
4.2.4. Tăng cường đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng, dịch vụ.....	95
4.2.5. Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đào tạo đội ngũ cán bộ làm công tác đầu tư	96
4.2.6. Tăng cường các hoạt động xúc tiến đầu tư	98
4.3. Kiến nghị.....	99
4.3.1. Đối với Nhà nước.....	100
4.3.2. Đối với tỉnh Bắc Ninh	103
KẾT LUẬN	105
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN NỘI DUNG ĐỀ TÀI	107
TÀI LIỆU THAM KHẢO	108
PHỤ LỤC	110

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
BQ	Bình quân
CN	Công nghiệp
CNH - HĐH	Công nghiệp hoá - hiện đại hoá
CCN	Cụm công nghiệp
DV	Dịch vụ
DN	Doanh nghiệp
ĐVT	Đơn vị tính
ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
GTGT	Giá trị gia tăng
GTSX	Giá trị sản xuất
NN	Nông nghiệp
NNL	Nguồn nhân lực
NXB	Nhà xuất bản
LĐ	Lao động
SL	Số lượng
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TM	Thương mại
KCN	Khu công nghiệp
KCX	Khu chế xuất
KT - XH	Kinh tế - xã hội
UBND	Ủy ban nhân dân
USD	đô la Mỹ
VA	Giá trị gia tăng
VĐT	Vốn đầu tư
XD	Xây dựng
XK	Xuất khẩu

DANH MỤC BẢNG

Bảng số 3.1: Quy mô, số lượng các dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài trên địa bàn Bắc Ninh giai đoạn 2008-2012	56
Bảng số 3.2: Cơ cấu các hình thức đầu tư của các dự án FDI tại Bắc Ninh giai đoạn 2008 - 2012	58
Bảng số 3.3: Cơ cấu các dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài trong giai đoạn 2008 -2012 phân theo ngành kinh tế.....	59
Bảng số 3.4: Thu hút vốn theo đối tác đầu tư	61
Bảng số 3.5: Thu hút vốn FDI từ năm 2008-2012.....	62
Bảng số 3.6: Các khu công nghiệp trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh năm 2012	63
Bảng số 3.7: Vốn đầu tư phát triển trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh phân theo nguồn vốn giai đoạn 2008-2012	65
Bảng số 3.8: Cơ cấu GDP của tỉnh Bắc Ninh phân theo ngành kinh tế	66
Bảng số 3.9: Giá trị sản xuất công nghiệp theo loại hình kinh tế	66
Bảng số 3.10: Kim ngạch xuất khẩu khu vực FDI tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2008-2012.....	67
Bảng số 3.11: Tình hình nộp ngân sách Nhà nước của các dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài tỉnh Bắc Ninh từ năm 2008-2012	68
Bảng số 3.12: Số lao động khu vực FDI và cả tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2008-2012	69
Bảng số 3.13: Số lượng lao động và thu nhập của người lao động Việt Nam trong khu vực kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài tại Bắc Ninh	69
Bảng số 3.14: Tổng hợp các ý kiến trả lời về môi trường thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài tại tỉnh Bắc Ninh	72
Bảng số 3.15: Tổng hợp kết các ý kiến về chính sách ưu đãi, trình độ lao động và công khai quy hoạch.....	74
Bảng số 3.16: Tổng hợp kết các ý kiến về kênh thông tin tìm hiểu môi trường đầu tư và 3 yếu tố quan trọng tác động đến việc doanh nghiệp quyết định đầu tư vào Bắc Ninh.....	76
Bảng số 3.17: Tổng hợp kết quả chỉ số PCI tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2008-2012	81
Bảng số 4.1: Nhu cầu vốn đầu tư huy động theo giai đoạn	92